

Inleiding

In de zomersessie van de adviescie in september 2022 is besproken hoe de eerste maanden als raadslid zijn verlopen en hebben we ook aandacht besteed aan het debat over jaarstukken. Voor velen was het een “lastig” debat omdat het vooral over terugkijken gaat. De wens is uitgesproken om met elkaar dit jaar bij de voorbereiding op het debat van de jaarstukken stil te staan, zodat het niveau van het debat (inhoud, scherpte en kwaliteit) zal toenemen. Door de commissiegriffier is aan verschillende adviseurs gevraagd om ons hierbij te helpen. Deze input (adviezen) is hieronder weergegeven. Om deze reden zie je soms dezelfde adviezen staan maar dus vanuit een ander perspectief.

Input adviescie (zomersessie)

- Betrekken van de gehele fractie
- Meer tijd vrijmaken qua voorbereiding
- Adviezen tijdiger beschikbaar

Advies griffie

- Start met het lezen van het raadsvoorstel voordat je aan het boekwerk begint!
- Neem de aanbevelingen van beide (volksgezondheid en bewoners & bestuur) raadstoetsen mee in je voorbereiding
- Richt je op de vragen van de Duisenberg methode¹:
 - Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen van het programma?
 - Welke doelen zijn behaald?
 - Welke prestaties zijn geleverd?
 - Wat heeft het gekost?

Advies rijker verantwoorden

Er kunnen ook andere typen vragen gesteld worden aan de Jaarstukken, zoals:

- Wat heeft het College gezien? Daarop doorvragen, om wat voor mensen gaat het, wat doen ze precies, wat weten we van hun motieven, welke ervaringen hebben we met mensen tot ander gedrag brengen? Het is de vraag naar de observaties waarop het beleid is gebaseerd en de argumentatie waarom het beleid tot concrete verandering zal leiden.
- Wat heeft het College gedaan? Doorvragen waarom men denkt dat het gekozen beleid een goed idee is, waarom zou het helpen / werken?
- Wat wilde het College bereiken? Doorvragen welke effecten het College verwachtte van de interventies en wat er nodig is om dat tot een succes te maken. Wat heeft gewerkt en wat niet, wat moeten we anders gaan doen?

Met deze vragen wordt kort cyclisch leren gestimuleerd. Een beleidsmaker moet niet denken dat je met een ‘grand design’ de grote problemen kunt oplossen, maar dicht bij de praktijk van vandaag blijven, interventies doen die het verschil maken en vooral blijven kijken en

¹ [Methode-Duisenberg: Raadsrapporteurs het experimenteren waard | VNG](#)

blijven nadenken: 'hoe *reageerde het systeem op ons handelen en wat vraagt dat als volgende stap?*'
Door zo door te vragen ontstaat ook langzamerhand een lerende raad die stuurt in verbinding met de inhoud.

Advies financiën

Voorstel behandeling tijdens de adviescommissie of bij technische bijeenkomst:

1. Kort de positie van het document schetsen in het P&C-proces.
2. Paar slides over opbouw en relatie onderdelen jaarstukken.
3. Relatie met raadsvoorstel Resultaatbestemming aangeven.
4. Financiële hoofdlijnen.
5. Ruimte voor vragen.

Tips voor het doornemen van jaarstukken:

1. Lees de samenvatting en financiële hoofdlijnen.
2. Verantwoording op financiële afwijkingen ten opzichte van de begrote baten en lasten staat in de programma's (bij "Wat heeft het gekost").
3. De paragrafen zijn een dwarsdoorsnede op specifieke onderwerpen die betrekking hebben op meerdere programma's of geven informatie over een specifiek onderwerp.
4. In de eerste paragraaf Weerbaarheid en Wendbaarheid komen de financiële positie en de financiële kengetallen aan bod.
5. Het overzicht van baten en lasten geeft een samenvatting per programma van de begroting en realisatie.
6. Van de balans zijn de ontwikkeling van de onderdelen materiele vaste activa, voorraad gronden en reserves goed om te bekijken.
7. Bekijk de ontwikkeling van beleidsindicatoren.

Advies accountant

1. Splits voor zowel de voorbereiding als bij de behandeling in de raad (bijvoorbeeld via 2 specifieke onderwerpen op de agenda) de jaarstukken in twee onderdelen:
 - a. zijn de doelen en activiteiten (= programmaverantwoording en paragrafen) door het college gerealiseerd, binnen het gegeven budget en wat vind ik daarvan?
 - b. wat vind ik van de ontwikkeling van de financiële positie, het resultaat, de verschillen in realisatie en begroting (begrotingsrechtmatigheid), de risico's en het weerstandsvermogen, de ontwikkeling van de investeringen etc. *NB: dit zou een proces aanpassing zijn die voorgelegd moet worden aan db presidium.*
2. Gebruik de accountantsrapportage
3. Gebruik de uitkomsten van de raadstoetsen
4. Neem voldoende tijd
5. Stel vragen aan de accountant